

Sygn. akt III UK 135/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z udziałem zainteresowanych: K. K., B. K., W. G., T. S., A. S. i K. G.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 marca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie A. P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S., przy udziale

zainteresowanych K. K., B. K., W. G., T. S., A. S., K. G. o objęcie ubezpieczeniem społecznym – oddalił apelację A. P. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 13 czerwca 2012 r., oddalającego odwołania A. P. od sześciu decyzji organu rentowego z dnia 13 lipca 2009 r., którymi organ rentowy stwierdził, że zainteresowane zatrudnione u płatnika składek A. G. (aktualnie P.) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą B. w S. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu we wskazanym okresie, z podstawą wymiaru składek wskazaną w decyzjach.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego A. P. zaskarżyła skargą kasacyjną.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano na przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określoną w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywista zasadność skargi wynika – w ocenie skarżącej – z: „ a) naruszenia prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię, a w szczególności naruszenie zasady swobody zawierania przez strony (ubezpieczoną i uczestnika) umów, naruszenie zasady prawa strony do racjonalnej gospodarki ekonomicznej. b) naruszenia prawa formalnego poprzez błędną jego wykładnię, a w szczególności przepisów dotyczących swobodnej oceny materiału dowodowego, mającego kluczowe znaczenie w niniejszym sporze (rozbieżności interpretacyjne pomiędzy definicją umowy zlecenia a definicją umowy o dzieło), w tym zwłaszcza nieprawidłowa ocena intencji oraz zamiaru stron przy zawieraniu kwestionowanej umowy. c) naruszenia prawa procesowego, a mianowicie przepisu art. 233 § 1 KPC polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, wyrażającej się w: - uznaniu, iż mimo szeregu dowodów strony łączyła umowa zlecenia, nie zaś umowa o dzieło, mimo, iż zarówno treść umów, jak i zakres objętych nimi prac jednoznacznie wskazuje na istnienie umowy o dzieło, - pominięciu w rozważaniach dowodowych złożonych w toku sprawy wyjaśnień ubezpieczonej, wskazujących po pierwsze na strukturę przedsiębiorstwa, a po drugie na wielość i różnorodność zawieranych w tym przedsiębiorstwie umów w zależności od potrzeb zamawiającego, - odmowie wiarygodności wyjaśnieniom ubezpieczonej, które jednoznacznie wskazują, iż odmowa uznania zawartej umowy za umowę o dzieło narusza ogólnie przyjęte zasady zawierania umów, co do istoty wykreowanych przepisami prawa cywilnego, - wyłomowi w stosowaniu zasad logiki i rozumowania

prawniczego sprowadzających się do wadliwego zastosowania wykładni językowej zawartych umów. d) naruszenia prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 627 KC, polegające na błędnej subsumpcji stwierdzonego w zasadzie bezspornego stanu faktycznego pod konkretne przepisy prawa materialnego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 – LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 – LEX nr 490364). W niniejszej sprawie stan taki nie występuje.

Z podstawy faktycznej zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) wynika, że odwołująca się zawierała z zainteresowanymi umowy o świadczenie usług, stosownie do których zainteresowane miały zajmować się (za wynagrodzeniem) sprzątaniem klatek schodowych oraz chodników przy posesjach wskazanych przez zamawiającą, przy wykorzystaniu materiałów i narzędzi dostarczonych przez zamawiającą. Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że zawarte pomiędzy odwołującą a zainteresowanymi umowy nie były umowami o dzieło (art. 627 k.c.), lecz umowami o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.). Przedmiotem zawartych umów były bowiem określone usługi polegające na sprzątaniu klatek schodowych i chodników we wskazanych przez płatniczkę składek posesjach, przy wykorzystaniu pochodzących od zlecającej materiałów; podejmowane przez zainteresowane czynności były powtarzalne, wymagały jedynie starannego działania. Usług tych, wykonywanych ciągle nie można zakwalifikować jako wykonywania kolejnych dzieł (posprzątanie/pozamiatanie), ponieważ przez pracę zainteresowanych nie powstawał nowy, zindywidualizowany wytwór. Sąd drugiej instancji uznał, że odwołująca się zawierała z zainteresowanymi pozorne umowy o dzieło (art. 83 § 1 k.c.), dla ukrycia umów o świadczenie usług, do których odpowiednio stosuje się przepisy o umowie zlecenia (art. 750 k.c.) w celu zmniejszenia obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. W konsekwencji Sąd drugiej instancji stwierdził – podzielając stanowisko Sądu pierwszej instancji, że pomiędzy odwołującą się a zainteresowanymi doszło do zawarcia umów o świadczenie usług, co powodowało objęcie zainteresowanych ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W kontekście przedstawionych wyżej podstaw zaskarżonego wyroku należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawił odpowiedniej juredycznej argumentacji, którą wykazałby „oczywistą zasadność” jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.; argumentacji uwzględniającej podstawy: zarówno faktyczną, jak i prawną zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...). Zamiast tego ograniczono się do przedstawienia – w

uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – twierdzeń o sugerowanym naruszeniu prawa materialnego; „formalnego”; procesowego, których uzasadnienie jest tylko prostym zaprzeczeniem podstawom zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Razi ogólnikowość przedstawionych kwestii, ale przede wszystkim brak powiązania ich – poza powołaniem się na art. 627 k.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. – z przepisami prawa, które stanowiły podstawę prawną zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, w tym między innymi z art. 83 § 1 k.c., art. 750 k.c. oraz wskazanymi w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 tej ustawy). Skarga kasacyjna w istocie kontestuje ustalenia i ocenę dowodów; z utrwalonej judykatury Sądu Najwyższego wynika jednak, że na takiej podstawie (skonkretyzowanej np. w art. 233 k.p.c.) nie można skutecznie oprzeć skargi kasacyjnej. Reasumując - brak przesłanek do stwierdzenia wadliwości zaskarżonego wyroku, a zwłaszcza oczywistej wadliwości.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.